

2008-11-18

Sau các cuộc thảo luận khá cam go, Hoa Kỳ và Iraq hôm 17-11 đã ký kết hiệp ước quy định việc Mỹ rút lực lượng quân sự khỏi xứ này trong vòng 3 năm.

Hôm 17-11-2008, Đại sứ Hoa Kỳ tại Iraq, Ryan Crocker, và Ngoại trưởng Iraq Hoshiyar Zebari ký kết Hiệp ước An ninh Mỹ-Iraq.

Theo nội dung thỏa thuận, phía Baghdad cam kết quy định đòi hỏi Mỹ rút quân theo một thời hạn được nêu rõ ràng, trong khi Tổng thống Mỹ George W. Bush kiên quyết không nêu điều kiện gì, coi một thời hạn rút quân là một thất bại của Mỹ tại Iraq.

Khoảng rút quân

Cuộc thảo luận giữa hai nhà lãnh đạo tại Washington và Baghdad đã kết thúc hôm thứ hai 17 tháng 11, khi Ngoại trưởng Iraq Hoshiyar Zebari và Đại sứ Mỹ tại Iraq Ryan Crocker hoàn tất việc ký kết, trong tiếng vỗ tay của các đại biểu thu hút hai phái đoàn.

Ngoại trưởng Zebari hân hoan tuyên bố, hi vọng ngày thứ hai này là một ngày lịch sử trong mối quan hệ Iraq-Hoa Kỳ.

Đại sứ Ryan Crocker trên đài báo chí, nói rằng quân Mỹ sẽ dần dần rút khỏi Iraq, nhưng ông chỉ cho công cuộc hợp tác giữa hai nước tập trung vào lĩnh vực quan trọng khác.

Đại diện hai quốc gia cũng ký kết một hiệp ước để định khung về chiến lược lâu dài, mà Đại sứ

Crocker nói là sẽ đồng hình mẫu quan hệ song phương trong nhu cầu này.

Theo hiệp ước này, Hoa Kỳ sẽ rút dần lực lượng quân sự khỏi Iraq trong thời gian tới nay đến cuối năm 2011. Lực lượng
Mỹ cũng ngừng hoạt động trong các thành phố, thị trấn của Iraq
kể từ tháng 6 sang năm.

Đến theo hiệp ước và việc rút quân đã được Hội đồng chính phủ và Hội đồng quốc tế Iraq thông qua từ tuần trước, sau nhu cầu tháng tháng 11, sẽ đi.

Tuy nhiên hiệp ước chính thức còn phải chờ Quốc hội hai nước phê chuẩn.

Theo hiệp ước này, Hoa Kỳ sẽ rút dần lực lượng quân sự khỏi Iraq trong thời gian tới nay đến cuối năm 2011. Lực lượng
Mỹ cũng ngừng hoạt động trong các thành phố, thị trấn của Iraq
kể từ tháng 6 sang năm.

Phía Iraq coi đây là một chiến thắng và ngoại giao và chờ quy định, vào thời gian hành pháp Hoa Kỳ cũng quy định các bước tiếp theo như rút quân. Tổng thống Bush
từng cho rằng thời gian chờ cho việc này là một sự bất lợi cho Hoa Kỳ.

Tuy nhiên người chỉ huy toà Bạch Ốc khi ông Bush, Tổng thống đương cử Barack Obama, thì lại mình đồng ý lập trình của ông là sẽ rút toàn bộ lực lượng quân sự Mỹ khỏi Iraq trong vòng 16 tháng, chứ không phải sẽ ít dần về chuyên môn và quân sự và kết thúc, bao gồm những đồng ý sẵn lòng tiêu diệt quân khủng bố.

Hôm chiều nay ông Obama tuyên bố trong một cuộc phỏng vấn của hãng thông tấn CBS truyền hình toàn quốc, rằng ngay sau khi nhậm chức Tổng thống ông sẽ triệu tập Tổng tham mưu trưởng quân đội và các Cố vấn an ninh quốc gia để khởi sự tiến hành một kế hoạch rút quân.

Trong thời gian tranh cãi ông Obama đã đưa nghị quyết cho phép, là một tháng rút khoảng hai Lữ đoàn tác chiến, trong vòng 16 tháng là cần hoàn tất việc rút quân.

Vấn còn nghi ngờ thách thức

Tổng tham mưu trưởng quân lực Mỹ, đô đốc Michael Mullen, tuyên bố ông và các cấp chỉ huy của quân đội chấp nhận các điều khoản của hiệp ước mới ký kết, nhưng một thời gian rút quân để phù hợp thu được vô số yêu cầu, kể cả tình hình an ninh trong thời gian.

Vô đô đốc nói rằng lực lượng Mỹ ở Iraq khá đông đảo, tuy việc rút quân theo tiến độ, nhưng không phải chuyển có thể làm lập tức, mà phải mất hai ba năm.

Ông cũng nhìn nhận rằng chính quyền mới của Tổng thống Obama có thể đòi hỏi một cuộc rút quân nhanh chóng hơn.

Việc rút lực lượng Mỹ khỏi các thành phố trọng điểm như Baghdad và Mosul trong thời hạn cuối tháng sáu sang năm là một thách thức to lớn.

Đô đốc Mullen

Tổng tham mưu trưởng quân đội Mỹ cho rằng lực lượng quân sự Iraq đã đạt nhiệm vụ nên bỏ đáng kể trong mấy năm qua, và nếu có theo đà này thì hai ba năm nữa có thể rút hết quân Mỹ khỏi Iraq.

Tuy nhiên, Đô đốc Mullen nói thêm, rút lực lượng Mỹ khỏi các thành phố trọng điểm như Baghdad và Mosul trong thời hạn cuối tháng sáu sang năm là một thách thức to lớn.

Hiện nay quân Mỹ đã rút khỏi một số thành phố ít bị nhắm đến hơn, và quân đội Iraq đã thay thế nhiệm vụ.

Về phía Iran, là nước láng giềng quan tâm nhiều nhất đến lợi ích của Mỹ tại Iraq, thì hôm thứ hai đầu tiên này vừa có quan điểm thực tế hơn và vừa nên để rút quân của Hoa Kỳ.

Một số nhân vật thuộc cánh bên trái và nên để kích hiệp ước, cho rằng Mỹ cần lập tức rút quân, trong khi một nhân vật chủ chốt có nhiều ảnh hưởng trong chính trường Iran đòi hỏi nên cân nhắc chính phủ Iraq và phương cách tiếp cận của Mỹ với Hoa Kỳ để đạt được hiệp ước này.

Ayatollah Mahmoud Hashemi Sharoudi, người lãnh đạo hệ thống tư pháp của Iran, tuyên bố chính phủ Iraq đã hành xử rất hay trong vấn đề hiệp ước an ninh này, và Iran hy vọng vì thế thì hành hiệp ước sẽ có lợi cho người Hồi giáo và chế độ quyền của Iraq.

Giáo chủ Hashemi Sharoudi là người thân cận với lãnh tụ tối cao của Iran, Ayatollah Ali Khameni; quan điểm của ông phản ánh quan điểm của cánh bên trái trong chính quyền Iran tuy không phải là tất cả phe bên trái hay cả Tổng thống Mahmoud Ahmadinejad.